

طی یادداشتی بررسی شد؛

تجربه مطلوب گردشگری با فناوری

سعید ترابیان کارآفرین حوزه گردشگری و فعال اقتصادی صنعت گردشگری یکی از بزرگ‌ترین و پویاترین صنایع جهان است که به طور مداوم در حال تغییر و تحول است. یکی از عوامل اصلی این تحول، پیشرفت‌های فناوری است که به طور چشمگیری تجربه گردشگران و نحوه عملکرد کسب و کارهای گردشگری را تغییر داده است. یکی از بزرگ‌ترین تغییراتی که فناوری در صنعت گردشگری ایجاد کرده، امکان رزرو آنلاین و استفاده از اپلیکیشن‌های مختلف برای برنامه ریزی سفر است. امروزه گردشگران می‌توانند به راحتی از طریق وبسایت‌ها و اپلیکیشن‌های مختلف، بلیت هواپیما، هتل، تورهای گردشگری و حتی رستوران‌ها را رزرو کنند. این امر نه تنها فرآیند رزرو را سریع‌تر و آسان‌تر کرده است، بلکه به گردشگران امکان می‌دهد تا گزینه‌های مختلف را مقایسه کرده و بهترین انتخاب را انجام دهند. فناوری واقعیت مجازی (VR) و واقعیت افزوده (AR) نیز نقش مهمی در تحول صنعت گردشگری ایفا کرده‌اند. با استفاده از این فناوری‌ها، گردشگران می‌توانند قبل از سفر به مقصد مورد نظر خود، به صورت مجازی از آن بازدید کنند و تجربه‌ای نزدیک به واقعیت داشته باشند. این امر به گردشگران کمک می‌کند تا بهتر تصمیم‌گیری کنند و از تجربه سفر خود لذت بیشتری ببرند. همچنین، واقعیت افزوده می‌تواند اطلاعات (AI) و تحلیل داده‌ها نیز به طور گسترده‌ای در صنعت گردشگری مورد استفاده قرار می‌گیرد. با استفاده از این فناوری‌ها، کسب‌وکارهای گردشگری می‌توانند الگوهای رفتاری گردشگران را تحلیل کرده و خدمات خود را بهبود بخشند. به عنوان مثال، هتل‌ها می‌توانند با تحلیل داده‌های مشتریان، پیشنهادهای ویژه‌ای را برای هر فرد ارائه دهند و تجربه اقامت را شخصی‌سازی کنند. همچنین، هوش مصنوعی می‌تواند در بهبود خدمات مشتریان و پاسخگویی به سوالات آن‌ها نقش مهمی ایفا کند. شبکه‌های اجتماعی و بازاریابی دیجیتال نیز به عنوان ابزارهای قدرتمندی در صنعت گردشگری شناخته می‌شوند. گردشگران می‌توانند تجربیات خود را از طریق شبکه‌های اجتماعی با دیگران به اشتراک بگذارند و نظرات و پیشنهادهای خود را ارائه دهند. این امر به کسب و کارهای گردشگری کمک می‌کند تا بازخوردهای مشتریان را دریافت کرده و خدمات خود را بهبود بخشند. همچنین، بازاریابی دیجیتال به کسب و کارها امکان می‌دهد تا به صورت هدفمندتر و با هزینه کمتر، به مخاطبان خود دسترسی پیدا کنند. اینترنت اشیا (IoT) اینترنت اشیا مجموعه‌ای از ارتباطات و تعاملات پارانهای و فناوری بنیاد مانند حسگر، واحدهای پردازش، نرم افزار و سخت افزار با دیگر دستگاه‌ها و سامانه‌ها از طریق اینترنت یا دیگر شبکه‌های ارتباطی است) نیز به عنوان یکی از فناوری‌های نوین، نقش مهمی در تحول صنعت گردشگری ایفا می‌کند. با استفاده از این فناوری، هتل‌ها و اقامتگاه‌ها می‌توانند امکانات هوشمندی را برای مهمانان خود فراهم کنند. به عنوان مثال، سیستم‌های هوشمند می‌توانند دمای اتاق، روشنایی و حتی قفل درها را به صورت خودکار تنظیم کنند و تجربه‌ای راحت‌تر و لذت بخش‌تر را برای مهمانان ایجاد کنند. نتیجه اینکه فناوری نقش بسیار مهمی در تحول صنعت گردشگری ایفا کرده است. از رزرو آنلاین و اپلیکیشن‌های موبایل گرفته تا واقعیت مجازی و افزوده، هوش مصنوعی، شبکه‌های اجتماعی و اینترنت اشیا، تمامی این موارد به بهبود تجربه گردشگران و افزایش بهره‌وری کسب و کارهای گردشگری کمک کرده‌اند. با پیشرفت‌های بیشتر در زمینه فناوری، انتظار می‌رود که صنعت گردشگری همچنان به رشد و تحول خود ادامه دهد و فرصت‌های جدیدی را برای گردشگران و کارآفرینان ایجاد کند.

معاون وزیر گردشگری:

کشورهای منطقه تشنه محصولات

صنایع دستی ایران هستند

معاون صنایع دستی وزارت میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی به تنوع فرهنگی و توانمندی‌های صنایع دستی در رفع اسدادهای اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی اشاره و تأکید کرد: کشورهای منطقه تشنه محصولات صنایع دستی ایران هستند. به گزارش بازارکار، مریم جلالی در نشست رئیس‌جمهور با هنرمندان و ساغلان صنایع دستی شهرستان‌های شرق استان تهران با اشاره به اهمیت خانواده بزرگ صنایع دستی و نقش آن در تولید عشق، عاطفه و هویت فرهنگی افزود: صنایع دستی نه تنها تولیدکننده ثروت و کارآفرینی است، بلکه با تربیت نسل‌های غیور و ایران‌دوست، به تولید اخلاق و قانون نیز می‌پردازد.

معاون وزیر گردشگری: کشورهای منطقه تشنه محصولات

صنایع دستی ایران هستند

مسعود پزشکیان رئیس‌جمهور ایران اسلامی در جریان سفر به شهرستان‌های استان تهران، امروز پنجشنبه به شهرستان‌های جنوب شرق تهران سفر کرد تا از نزدیک با مسائل و مشکلات شهرستان‌های ورامین، قرچک، پاکدشت و پیشوا آشنا شود. دیدار و گفتگو با هنرمندان و فعالان صنایع دستی، نشست با مدیران منطقه جنوب شرق استان تهران، دیدار و گفتگو با خانواده شهدا و افتتاح ویدیو کنفرانسی چند پروژه از برنامه‌های رئیس‌جمهور در این سفر یک روزه است. جلالی تأکید کرد: صنایع دستی ایران به وقایع و همبستگی بین نهادهای مختلف مانند آموزش و پرورش، وزارت امور خارجه و میراث فرهنگی نیاز دارد تا بتواند به انسجام اجتماعی و اقتصادی کمک کند. وی همچنین به پیام وزیر گردشگری آقای صالحی امیری، اشاره کرد که به دلیل عدم حضور در جلسه، سلام و قدردانی خود را ابلاغ کرده است. جلالی به تنوع فرهنگی و توانمندی‌های صنایع دستی در رفع اسدادهای اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی اشاره و تأکید کرد: کشورهای منطقه تشنه محصولات صنایع دستی ایران هستند، ولی متأسفانه در ادبیات توسعه و بازرگانی فراموش شده هستیم. معاون صنایع دستی وزیر میراث فرهنگی گردشگری و صنایع دستی با بیان اهمیت حفظ دانش سنتی و تاریخی صنایع دستی در کنار صنایع سنگین و دانش بنیان بیان داشت: صنایع دستی و تاریخی نباید در حمله‌های تکنولوژی و دانش بنیان فراموش شود، این صنایع می‌توانند قلمه ایران را روایت کنند و قدرت نرم ایجاد نمایند. وی در پایان تأکید کرد: خانواده بزرگ صنایع دستی نیاز به حمایت همه جانبه دولت و مسئولان در تمامی حوزه‌ها دارد تا بتوانیم هویت ایران عزیزمان را برای آیندگان حفظ کنیم.

یک کارشناس حوزه گردشگری مطرح کرد:

چالش‌های پیش‌روی کار آفرینی گردشگری

بازار اقتصاد در ایران همیشه در حال دگرگونی بوده است. صنعت، تولید، تجارت، صادرات، واردات، خدمات و ... به صورت ماهیانه و فصلی درگیر تغییرات قیمتی عجیب و غریب می‌شوند. چند روز پیش متنی دیدم در فضای مجازی که جالب بود. البته از صحت آن اطلاعی ندارم، اما همینکه چنین موضوعی مطرح شده بود برام نکات آموزنده زیاد داشت. در این خبر آمده بود که «در منوی عجیب یک رستوران قیمت غذا و نوشیدنی روی بتن دیوار رستوران حک شده، چون صاحبش از عدم تغییر قیمت‌ها برای مدت نسبتاً طولانی مطمئن است. در حالی که در ایران نرخ تورم سالانه برای خانوارها به ۴۵.۵ درصد رسیده، تصویری از منوی یک رستوران در کشور ژاپن، نگاه‌ها در فضای مجازی را به خود جلب کرده است.» این رفتار رستوراندار، نشان‌دهنده یک فرایند بزرگ اقتصادی در کشور ژاپن دارد. اما آیا در ایران می‌شود روی فضای اقتصادی کشور به این شکل حساب باز کرد؟ در اینجا به برخی از چالش‌ها و بحران‌های حاکم بر فضای اقتصادی کارآفرینی در گردشگری اشاره می‌کنم که باعث ناپایداری در تصمیمات کارآفرینان این بخش می‌شود. تغییرات اقتصادی، نوسانات بازار و بی‌ثباتی قیمت‌ها: فضای اقتصادی در ایران، منشعب از فضای سیاسی است، فضای سیاسی هم محدود به فضای سیاست داخلی و ورخدهای آن نیست؛ بلکه به شدت به تحولات بین‌المللی و منطقه‌ای وابسته است. در ایران تغییرات قیمت‌ها به نسبت ارز دچار فراز و فرود می‌شود. حتی اگر برخی از تولیدات و خدمات، به صورت مستقیم با موارد اولیه داخلی باشد، باز هم ارز روی آن‌ها تأثیر می‌گذارد. حالا بیایم روی تغییرات در بخش گردشگری و خدمات به گردشگر؛ تمام بخش‌ها در این حوزه دچار تغییر قیمت می‌شود و برای کارآفرین بسیار دشوار است با این شرایط هماهنگ شود. البته برخی هم معتقد هستند که «با نوسانات ارزی اخیر، ارزش پول ملی کشور کاهش یافته که این مساله در زندگی روزمره بسیاری از مردم نیز تأثیرات نامطلوبی برای گذاشته است، اما کاهش ارزش پول ملی کشور برای صنعت گردشگری یک فرصت تلقی می‌شود، زیرا می‌تواند گردشگران خارجی را برای سفر ارزان به ایران ترغیب کند. در واقع می‌توان با برنامه‌ریزی کارشناسی از این وضعیت در مسیر توسعه صنعت گردشگری بهره برد.» قوانین مزاحم: کافی‌ست در موتور جستجوی گوگل کلمه «قوانین مزاحم» را درج کنید، نایجی که می‌آید فهرستی از مشکلاتی است که در حوزه‌های مختلف تولید و صنعت و گردشگری وجود دارد. جمع این مشکلات، سد راهی در برابر سرمایه‌گذاری، افزایش سرمایه و برنامه‌های توسعه‌ای کارآفرینی در گردشگری است، بخش تقنینی حاکمیت می‌تواند تمام این موارد را اصلاح کند، اگر این اصلاحات صورت پذیرد بخش خصوصی می‌تواند تحول عظیمی در اقتصاد گردشگری ایجاد کند. رقابت سالم و ناسالم: بازار گردشگری مثل بازارهای رقابتی است. در این بخش رقابتی بزرگ و کوچک زیادی حضور دارند. به تبع این فضا برخی با رعایت نکردن اخلاق، این فضای به شدت رقابتی را دستخوش بی‌اخلاقی می‌کنند که سختی کار رقابت سالم را زیاد می‌کند. کارآفرین غیر از نبرد با رقبای سالم، باید مراقب رقبای بی‌اخلاق هم باشد که کار را دشوار می‌کنند. فصلی بودن کار: برخی از مناطق گردشگری در طول سال با نوسانات فصلی مواجه هستند و این نوسانات می‌تواند درآمد کسب‌وکارها را تحت تأثیر قرار دهد. مدیریت منابع مالی و انسانی در دوران کم‌فصلی یکی از چالش‌های اساسی است. تغییرات آب‌وهوایی: تغییرات آب‌وهوایی و مسائل محیط زیستی می‌توانند بر صنعت گردشگری تأثیرگذار باشند. حوادث طبیعی مانند سیل، زلزله و آتش‌سوزی می‌توانند برنامه‌های گردشگری را مختل کنند. مسائل فرهنگی و اجتماعی: شناخت و احترام به فرهنگ‌ها و آداب و رسوم محلی یکی از چالش‌های مهم در کارآفرینی گردشگری است. تعامل مثبت با جامعه محلی و احترام به اهمیت ویژه‌ای برخوردار است. این موارد و بسیاری از موارد دیگر هستند که در کارآفرینی تأثیرگذارند و فرد سرمایه‌گذار در حوزه کارآفرینی را نگران آینده می‌کنند.

مدل‌های مناسب برای شکل‌گیری گردشگری کارآفرینی و گردشگری خلاق کدامند؟

با توجه به مطالعات صورت گرفته در این زمینه شاخص‌های مختلفی را می‌توان برای شکل‌گیری و توسعه گردشگری کارآفرینی و گردشگری خلاق نام برد که شامل مدل توسعه گردشگری خلاق در بافت‌های تاریخی با رویکرد کسب و کارهای نوپا، مدل توسعه گردشگری خلاق و کارآفرینی در پارک‌های علم و فناوری، مدل توسعه محصولات گردشگری با رویکرد تقویت جوامع محلی مقاصد گردشگری، مدل توسعه گردشگری کارآفرینی و خلاق در شهرهای خلاق کشور و شهرهای دارای ظرفیت، مدل توسعه زیست‌محیطی مقاصد گردشگری کارآفرینی و خلاق می‌شوند. چگونه می‌توان جوامع محلی را در توسعه گردشگری کارآفرینی و گردشگری خلاق مشارکت داد؟

گردشگری به عنوان صنعتی خدماتی و انسانی محور نقش سازنده‌ای در توسعه جوامع محلی دارد. مشارکت مردم در سیاست‌گذاری و تصمیم‌گیری‌های محلی و منطقه‌ای و تغییر نگاه مصرف‌گرایانه به نگاه تولیدکننده می‌تواند بسترهای توسعه گردشگری را مهیا کند. افزایش میزان مشارکت مردم و جوامع محلی در توسعه گردشگری به مؤلفه‌های مختلفی بستگی دارد که می‌توان به برخی از آن‌ها اشاره کرد. ایجاد کسب و کارهای جدید و رونق اقتصادی جوامع محلی، توسعه فرهنگی و اجتماعی جوامع محلی از طریق تبادل فرهنگی و توسعه زیرساخت‌ها و بسترهای کسب و کار گردشگری از جمله مؤلفه‌هایی هستند که درصد میزان مشارکت مردم را افزایش خواهند داد. نمونه‌های موفق گردشگری کار آفرینی و گردشگری خلاق کدامند و چگونه می‌توان به جوامع محلی تعمیم داد؟

پس از ایجاد و توسعه شهرهای خلاق جهان که از خلاقیت به عنوان عاملی راهبردی برای توسعه پایدار شهری استفاده می‌کنند و مبتنی بر هفت شاخص صنایع دستی و هنرهای بومی، فیلم، موسیقی، ادبیات، خوراکی، طراحی و هنرهای رسانه‌ای هستند. شهرهای خلاق جهان به عنوان مقاصد نوظهور گردشگری از منظر فرهنگی، نمونه‌های موفق از گردشگری کارآفرینی و گردشگری خلاق محسوب می‌شوند. چالش‌ها و موانع توسعه گردشگری کار آفرینی و گردشگری خلاق در ایران چیست؟

عوامل متعددی در عدم موفقیت و شکوفایی گردشگری دخیل هستند که می‌توان به عوامل سیاسی، عوامل و موانع اقتصادی و اجتماعی و سایر موانع توسعه گردشگری در کشور اشاره کرد. البته می‌توان با مدیریت و برنامه‌ریزی و اولویت‌بندی نظام مسائل این حوزه به توفیقات بیشتری دست پیدا کرد.

هر آنچه که در این زمینه باید بدانیم!

گردشگری کار آفرینی چیست؟

بی‌شک صنعت گردشگری و صنایع مرتبط با آن به یکی از سودآورترین صنایع خدماتی جهان و اولویت اقتصادی بسیاری از کشورهاست. امروزه گردشگری خلاق ابزاری برای توسعه شهری و اقتصادی محسوب می‌شود. درحال حاضر بر اساس اعلام شورای جهانی سفر و گردشگری در سال ۲۰۲۳ سهم صنعت گردشگری ایران در تولید ناخالص داخلی ۵ درصد با رقمی معادل ۷۴۰ هزار میلیارد تومان و سهم این صنعت در اشتغال حدود ۶ درصد معادل ۷/۱ میلیون نفر است که با توجه به ظرفیت‌های بالفعل و بالقوه کشور در حوزه گردشگری و با اتخاذ سیاست‌های حمایتی دولت این‌درصد قابل افزایش است. کانون کارآفرینان برتر کشور نیز با هدف ایجاد اشتغال پایدار در صنایع کشور از جمله صنعت گردشگری زمینه‌ساز و حمایت‌گر مناسبی برای ایجاد کسب و کارهای جدید و شکل‌گیری اکوسیستم جدید اشتغال و تولید در کشور خواهد بود.

درایران نیز تاکنون ۵ شهر اصفهان، رشت، سندانج، بندرعباس و کرمانشاه موفق به اخذ مجوز راه‌اندازی شهر خلاق از یونسکو شده‌اند و برخی شهرهای دیگر مانند شیراز، مشهد و همدان نیز به دنبال اخذ مجوز هستند.

چه عواملی باعث شده‌اند که گردشگری خلاق به عنوان یک رویکرد جدید در صنعت گردشگری مطرح شود؟

ویژگی‌هایی مانند خلاقیت و شخصی‌سازی تجربیات گردشگران با زیست بوم فرهنگی جوامع محلی، فراهم شدن فرصت‌های آموزشی در زمینه‌های مختلف هنری و فرهنگ‌های محلی و کمک به حفظ و توسعه فرهنگ و اقلیم جوامع مقصد گردشگری و همچنین استقبال و افزایش رضایت و نشاط گردشگران و جهانگردان از این مدل گردشگری از عواملی است که باعث رونق گردشگری خلاق شده است. دولت و سیاست‌های دولت و همچنین کانون ملی کارآفرینان چه تأثیری در گردشگری خلاق کشور دارند؟

کارآفرینی در حوزه گردشگری یکی از جذاب‌ترین و پربازده‌ترین زمینه‌های کارآفرینی است که به دلیل رشد سریع صنعت گردشگری در بسیاری از کشورهای متنوعی برای کسب و کار ایجاد می‌کند. این حوزه ترکیبی از خلاقیت، نوآوری، و بهره‌گیری از منابع فرهنگی، تاریخی و طبیعی برای جذب گردشگر و ارائه خدمات ارزشمند است. کارآفرینی در این حوزه باعث اشتغال‌زایی، تقویت اقتصاد محلی و حفظ فرهنگ و محیط‌زیست می‌شود. صنعت گردشگری به عنوان یکی از بزرگ‌ترین منابع اشتغال در جهان شناخته می‌شود، در عین حال کسب و کارهای کوچک در گردشگری می‌توانند به توسعه اقتصاد محلی و کاهش مهاجرت از مناطق روستایی به شهرها کمک کنند. با توسعه پایدار گردشگری، کارآفرینان می‌توانند نقش مؤثری در حفظ میراث فرهنگی و محیط‌زیست داشته باشند. با سعید ترابیان رئیس کانون کارآفرینان برتر گردشگری، صنایع دستی، مشاغل خانگی گفتگو کنیم. تعریف گردشگری کارآفرینی و گردشگری چیست و چه تفاوت‌هایی بین این دو وجود دارد؟

گردشگری کارآفرینی (Entr preneurial tourism) فعالیت‌های اقتصادی هستند که در حوزه گردشگری انجام می‌شوند و بر پایه ایشکار، نوآوری و توسعه کسب و کارهای جدید شکل می‌گیرند. این نوع گردشگری به کارآفرینان این امکان را می‌دهد که با ارائه خدمات و محصولات نوآورانه، فرصت‌های جدیدی برای گردشگران فراهم کنند. از این رو کارآفرینان صنعت گردشگری با طراحی و راه‌اندازی و مدیریت کسب و کارهای جدید نقش کلیدی در توسعه اقتصادی و ارزش آفرینی صنعت گردشگری دارند. گردشگری خلاق هم یک رویکرد نوین در صنعت گردشگری است که تمرکز آن بر تعامل بیشتر گردشگران با فرهنگ‌ها و جوامع محلی است. این نوع گردشگری توریست‌ها را تشویق می‌کند تا به جای بازدید صرف از جاذبه‌های گردشگری، در فعالیت‌هایی شرکت کنند که به آن‌ها امکان می‌دهد با زندگی محلی و جوامع محلی آشنا شوند. جالب است بدانید در سال ۲۰۰۴ سازمان آموزش، علمی و فرهنگی ملل متحد (UNESCO) با هدف تقویت همکاری‌های متقابل بین‌المللی کشورها، شبکه شهرهای خلاق یونسکو (uccn) را راه‌اندازی کرد و تا سال ۲۰۲۳ بیش از ۳۰۰ شهر در ۹۰ کشور جهان در آن عضو و پذیرفته شدند. شهرهای خلاق عضو این شبکه در راستای یک هدف مشترک با قرار دادن خلاقیت و صنایع فرهنگی در قلب برنامه توسعه خود در سطح بین‌المللی به همکاری می‌پردازند.